

УДК 657.3

В. В. Овчарук,
аспірант, Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1035-859X>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.7.259

ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГАЛУЗІ ПТАХІВНИЦТВА

V. Ovcharuk,
Postgraduate student, National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine

TASKS AND FUNCTIONS OF ACCOUNTING IN THE MANAGEMENT OF POULTRY FARMING ENTERPRISES

У статті детально розглядається роль бухгалтерського обліку на підприємствах птахівництва як ключового інструменту управління, контролю, планування та оцінки ефективності виробничої діяльності. Проаналізовано специфічні особливості галузі, зокрема наявність біологічних активів, високу інтенсивність виробництва, короткі виробничі цикли, замкнений технологічний цикл та особливості технологічного процесу, що визначає необхідність спеціалізованого підходу до обліку. Узагальнено класичні та сучасні функції бухгалтерського обліку, розглянуто їх внутрішню та зовнішню спрямованість, а також інтеграцію в стратегічне та оперативне управління підприємством галузі птахівництва. Показано, що ефективне застосування обліку дозволяє оптимізувати використання ресурсів, підвищити продуктивність, прогнозувати фінансові та виробничі результати, мінімізувати ризики та забезпечити комплексну інформаційно-аналітичну підтримку управлінських рішень у галузі птахівництва.

The article comprehensively examines the role of accounting in poultry farming enterprises as a key tool for management, control, planning, evaluation of production efficiency, and provision of information support for management decision-making. It analyzes the specifics of the industry, in particular the presence of biological assets, high production intensity, short production cycles, a closed technological cycle, high mechanization and automation of processes, close ties with the grain market, as well as the peculiarities of the technological process that determine the need for a specialized approach to the organization of accounting. It is emphasized that the development and improvement of the accounting system at poultry farming enterprises is a necessary condition for increasing financial stability, management efficiency, long-term sustainability, and competitiveness of enterprises in domestic and foreign markets. The classical and modern functions of accounting are summarized, their internal and external orientation, integration into the strategic and operational management of poultry enterprises, as well as their impact on planning, forecasting, and evaluating the efficiency of production units are considered. Particular attention is paid to the informational, control, analytical, managerial, planning, forecasting, assessment, protective, communication, scientific and cognitive, and social functions of accounting, which form a comprehensive information and analytical system for supporting management decisions. It is shown that effective organization of accounting allows optimizing the use of resources, increasing productivity and profitability of production, forecasting financial and production results, minimizing economic and technological risks, ensuring transparency of economic processes, and improving control over the use of material and financial resources. In addition, the importance of accounting for the

formation of the development strategy of poultry enterprises, making informed management decisions, increasing competitiveness in domestic and foreign markets, stimulating the effective work of personnel, and ensuring the social responsibility of enterprises is emphasized, which confirms its multifunctional and comprehensive role in the modern industry management system.

Ключові слова: завдання, функції, бухгалтерський облік, управління підприємством галузь птахівництва.

Key words: tasks, functions, accounting, enterprise management poultry farming industry.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Галузь птахівництва посідає важливе місце в структурі аграрного сектору України, виступаючи однією з найбільш динамічних та технологічно розвинених складових тваринництва. У загальній галузевій структурі агропромислового комплексу птахівництво відіграє значну роль у забезпеченні продовольчої безпеки держави, формуванні експортного потенціалу та стабілізації внутрішнього ринку продовольства. Виробництво продукції птахівництва характеризується високим рівнем інтенсивності, швидким оборотом капіталу, значною концентрацією виробництва та активним впровадженням сучасних технологій, що відрізняє його від інших підгалузей тваринництва.

У структурі виробництва продукції тваринництва частка птахівництва протягом останніх років демонструє стабільну тенденцію до зростання. Особливо вагомим є виробництво м'яса птиці та яєць, які належать до основних видів білкової продукції, що споживається населенням. Птахівництво вирізняється відносно коротким виробничим циклом, високою продуктивністю та можливістю швидкого реагування на зміни ринкової кон'юнктури, що робить цю галузь однією з найбільш конкурентоспроможних у межах аграрного сектору.

Водночас сучасний розвиток птахівництва характеризується високим рівнем концентрації виробництва, що зумовлює формування потужних агропромислових компаній та вертикально інтегрованих структур, які поєднують у межах єдиного виробничого циклу вирощування птиці, виробництво кормів, переробку продукції та її реалізацію на внутрішньому і

зовнішньому ринках. Така організація виробництва потребує ефективної системи управління, важливим елементом якої є бухгалтерський облік.

У сучасних умовах функціонування аграрних підприємств, зокрема підприємств галузі птахівництва, бухгалтерський облік виступає не лише інструментом фіксації господарських операцій, а й важливою інформаційною системою управління. Він забезпечує формування достовірної, повної та своєчасної інформації про стан активів, зобов'язань, витрат і результатів діяльності підприємства, що є необхідною передумовою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання завдань і функцій бухгалтерського обліку відображені в працях таких науковців, як: Білоусько В., Беленкова М. [2], Гуцайлюк З., Мачуга Р. [3], Ждан В., Хаустова Є. [4], Жук В. [5], Проданчук М. [7], Пушкар М. [9], Сопко В. [10], Сук П. [11], Хомин П. [12] та інші.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета дослідження полягає в узагальненні завдань і функцій бухгалтерського обліку в системі управління підприємствами галузі птахівництва.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Птахівництво як складова сільськогосподарського виробництва займає вагоме місце у національній та світовій системі аграрної економіки. На початку 2000-х років в Україні га-

лузь пережила суттєві трансформаційні процеси, пов'язані з активним залученням інвестиційних ресурсів. Завдяки цьому відбулося швидке зростання обсягів виробництва м'яса птиці та яєць. Така динаміка розвитку сприяла зміцненню продовольчої безпеки держави та підтвердила результативність інноваційно-інвестиційної моделі розвитку аграрного сектору економіки [1].

Особливості технологічного процесу виробництва продукції птахівництва, наявність біологічних активів, специфіка формування витрат та значний рівень виробничої спеціалізації зумовлюють необхідність адаптації системи бухгалтерського обліку до галузевих умов функціонування підприємств. У цьому контексті бухгалтерський облік набуває важливого значення як інструмент інформаційного забезпечення управління виробничими процесами, контролю використання ресурсів та оцінки економічної ефективності діяльності підприємств птахівництва.

Саме тому визначення завдань і функцій бухгалтерського обліку в системі управління підприємствами галузі птахівництва є важливою науковою та практичною проблемою, вирішення якої сприяє підвищенню ефективності функціонування підприємств, оптимізації витрат виробництва та формуванню конкурентних переваг на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Бухгалтерський облік на підприємствах виконує ключову роль у забезпеченні управління, контролю та ефективного використання ресурсів. Основні завдання обліку можна сформулювати таким чином (Рис. 1).

Аналіз завдань бухгалтерського обліку демонструє, що він виконує багатофункціональну роль у забезпеченні ефективного управління підприємствами птахівництва. Облік є не лише засобом фіксації фінансово-господарських операцій, але й інструментом підтримки прийняття управлінських рішень, контролю використання ресурсів, оцінки ефективності виробничих підроз-

ділів та планування розвитку підприємства. Завдання обліку охоплюють як класичні функції, фіксацію та систематизацію операцій, контроль за дотриманням нормативів, оцінку майна, так і сучасні управлінські аспекти: інформаційну підтримку керівництва, планування і прогнозування фінансових та виробничих результатів, правовий захист діяльності, а також мотивацію та соціальний розвиток персоналу.

Таким чином, бухгалтерський облік інтегрується у всі ключові управлінські процеси підприємства, забезпечуючи ефективне використання ресурсів, мінімізацію ризиків і підвищення продуктивності. Його комплексне виконання створює основу для прийняття обґрунтованих рішень, стратегічного планування та підвищення загальної ефективності діяльності в галузі птахівництва.

Розглядаючи галузь птахівництва необхідно врахувати її специфічні риси, що відрізня-

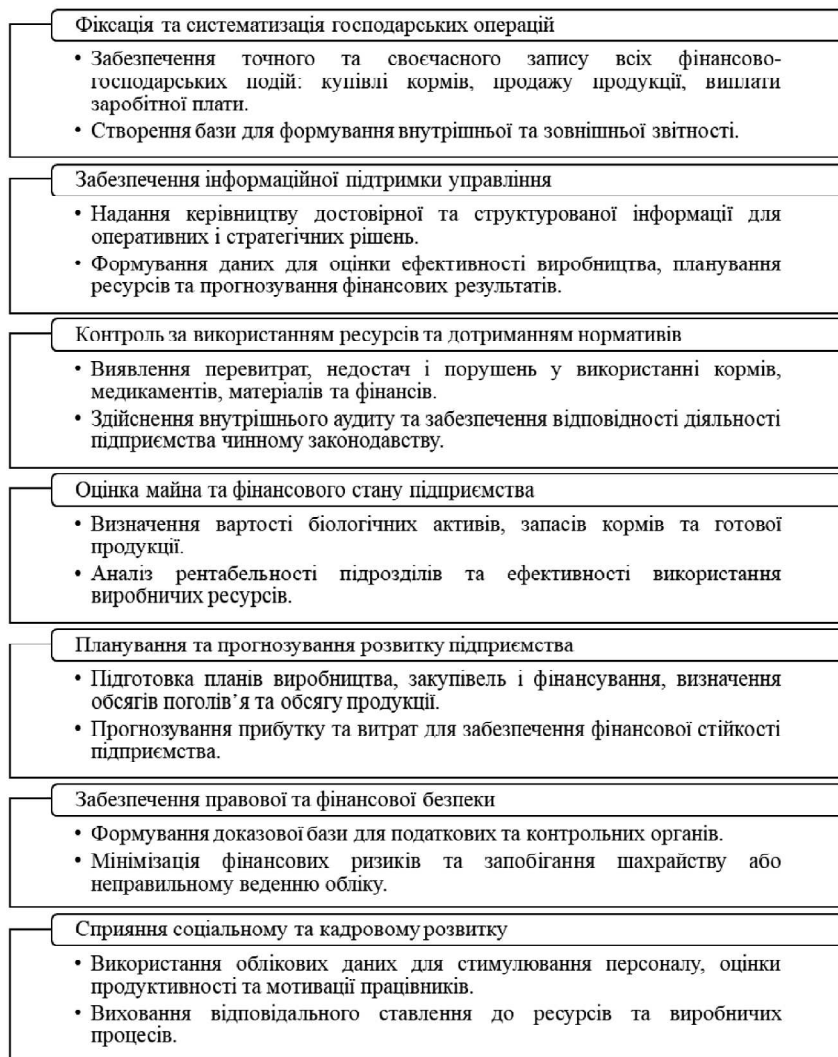

Рис. 1. Завдання бухгалтерського обліку

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором.

ють його від інших галузей тваринництва. До основних особливостей належать:

— відсутність сезонності виробництва, оскільки процес виготовлення та реалізації продукції здійснюється рівномірно протягом усього року;

— стабільний попит на продукцію, який практично не залежить від економічної ситуації в державі, адже м'ясо птиці та яйця належать до товарів першої необхідності;

— наявність як прямого, так і похідного попиту, оскільки продукція птахівництва реалізується як у вигляді готових товарів для споживання, так і як сировина для подальшої переробки;

— висока гнучкість у регулюванні масштабів виробництва порівняно з іншими напрямками тваринництва, що зумовлено меншою залежністю обсягів поголів'я від площі та якості земельних ресурсів;

— замкнений технологічний цикл виробництва, що передбачає спеціалізацію на виготовленні кінцевої продукції, значний рівень механізації та автоматизації процесів, а також використання частини виробленої продукції у наступних виробничих циклах. Основними виробниками є спеціалізовані підприємства — птахофабрики, де виробничий процес охоплює кілька етапів: від інкубації яєць до відгодівлі птиці;

— тісний зв'язок із зерновим ринком, оскільки основу раціону птиці становлять комбікорми, що формуються як із власних, так і з придбаних кормових ресурсів;

— поєднання біологічних і економічних процесів виробництва, водночас виробничий процес значною мірою не залежить від погодних умов [8].

У науковій літературі відсутнє єдине трактування повного спектру функцій, що обумовлено різним акцентом авторів на практичному використанні обліку, специфікою підприємств та рівнем розвитку систем управління. Так, одні дослідники зосереджуються на інформаційній та контрольній функціях, інші розширюють концепцію бухгалтерського обліку, включаючи функції аналітичну, управлінську, оцінну, планову, прогностичну та науково-пізнавальну, що свідчить про сучасну тенденцію трансформації обліку у комплексну інформаційно-

Таблиця 1. Функції бухгалтерського обліку в трактуванні різних авторів

	Інформаційна	Комунікаційна	Контрольна	Аналітична	Управлінська	Оцінчна	Захисна	Слідоутворювальна	Зворотного зв'язку	Доказова	Планова	Науково-пізнавальна	Прогностична	Виховна
Жук В. [5]														
Пушкар М. [9]	+		+	+										
Сук П. [11]	+		+		+									
Гуцайлюк З., Мачуга Р. [3]	+		+			+								
Ждан В., Хаустова Є. [4]	+		+	+	+	+	+	+	+					
Хомин П. [12]	+		+	+						+				
Проданчук М. [7]	+	+	+	+		+					+	+	+	
Сопко В. [10]	+		+	+		+								
Білоусько В., Беленкова М. [2]	+		+		+									+

аналітичну систему підтримки управлінських рішень (Табл. 1).

Отже, усі автори одностайно виділяють інформаційну функцію як ключову складову бухгалтерського обліку. Досить часто зустрічаються також контрольна та аналітична функції, що відображає класичну роль бухгалтерії у фіксації та перевірці господарських операцій. Функції управлінська, оцінна, планова та прогностична зустрічаються у працях сучасних дослідників і свідчать про інтеграцію бухгалтерського обліку в процеси стратегічного управління підприємством. Менш поширені функції, такі як комунікаційна, доказова, слідоутворювальна, зворотного зв'язку, виховна та науково-пізнавальна, свідчать про тенденцію до розширення інформаційного поля обліку та підкреслюють його роль як системи, що забезпечує не лише управлінську підтримку, але й контроль, доказову базу та аналітичне забезпечення прийняття рішень. Таким чином, бухгалтерський облік у сучасних умовах виступає багатофункціональною системою, що поєднує класичні та розширені функції для забезпечення ефективного управління підприємством.

Деякі автори функції бухгалтерського обліку умовно поділяють на внутрішні та зовнішні. Внутрішні функції проявляються через виконання конкретних облікових прийомів; їхня якісна реалізація є важливим, але здебільшого технічним аспектом професійної діяльності бухгалтера. Ці функції формуються під впливом внутрішніх причин становлення та розвитку обліку. Зовнішні функції безпосередньо пов'язані з об'єктами обліку через механізми управління, що ґрунтуються на економіч-

них потребах та інтересах, а також на динамічних економічних і правових відносинах. До зовнішніх функцій бухгалтерського обліку належать: науково-пізнавальна, контрольна, інформаційна, мотиваційна, регульовальна, функція правового захисту суб'єктів господарювання та прогностична [1].

На відміну від підходів інших науковців, Н. М. Малюга пропонує виокремлювати два рівні функцій бухгалтерського обліку залежно від їхньої пріоритетності у забезпеченні управлінських потреб [6]. До першого рівня вона відносить класичні функції обліку, тоді як другий рівень охоплює регульовальну, правозахисну, мотивувальну, прогностичну та соціальну функції. Особливу увагу дослідниця приділяє саме соціальній функції, що свідчить про її належність до групи науковців, які розглядають бухгалтерський облік як соціально орієнтований вид професійної діяльності. У такому трактуванні облік покликаний сприяти захисту суспільства від проявів опортуністичної поведінки з боку осіб і організацій, результати діяльності яких відображаються у бухгалтерській інформації [5].

У досліджуваній галузі відзначаються високий рівень інтенсивності виробництва, короткі виробничі цикли, значна концентрація ресурсів та наявність біологічних активів, що швидко змінюються. Такі особливості визначають, що класичні функції обліку — інформаційна, контрольна та аналітична — набувають спеціалізованого змісту, а для управлінських рішень стають критично важливими додаткові функції, такі як планова, прогностична та оціночна. Саме тому доцільним є систематизувати функції бухгалтерського обліку з урахуванням специфіки галузі птахівництва, виділивши класичні та сучасні функції, що враховують особливості виробничого циклу, біологічних активів та високої динаміки господарських процесів (Табл. 2).

Функції бухгалтерського обліку на підприємствах птахівництва поєднують класичні завдання фіксації та контролю з розширеними управлінськими, оцінними та прогностичними функціями, що відображає сучасну тенденцію інтеграції обліку у систему оперативного та стратегічного управління. Особливості галузі роблять критично важливими оперативність, достовірність та аналітичну глибину бухгалтерської інформації. Реалізація цих функцій дозволяє підприємствам птахівництва оптимізувати виробництво, ефективно розподіляти ресурси, прогнозувати фінансові результати та мінімізувати ризики.

Таблиця 2. Класичні та сучасні функції бухгалтерського обліку з урахуванням особливостей птахівництва

Функція	Класичне трактування	Сучасне трактування	Приклад застосування на підприємствах птахівництва
Інформаційна	Фіксація господарських операцій	Формування комплексної інформації для управління та контролю	Ведення обліку кількості птиці, яєць, кормів; формування внутрішньої звітності для керівництва
Контрольна	Перевірка правильності обліку	Оцінка ефективності використання ресурсів, запобігання помилкам та зловживанням	Контроль витрат кормів, медикаментів та електроенергії; перевірка фактичного поголів'я птиці
Аналітична	Формування бухгалтерської звітності	Поглиблений аналіз фінансових та виробничих показників	Аналіз собівартості м'яса та яєць, оцінка ефективності окремих відділів і технологічних ліній
Управлінська	—	Підтримка прийняття оперативних і стратегічних рішень	Планування обсягів виробництва, розподіл ресурсів між підрозділами, управління запасами кормів
Планова	—	Створення фінансових та виробничих планів	Формування плану закупівлі кормів та медикаментів на рік, планування обсягів виробництва
Прогностична	—	Прогнозування фінансових результатів і виробничих показників	Прогноз прибутку від продажу продукції, прогноз поголів'я птиці та обсягів яєць
Оціночна	—	Оцінка вартості активів, запасів та виробничих процесів	Оцінка біологічних активів, вартість запасів кормів та готової продукції
Захисна	—	Мінімізація фінансових і виробничих ризиків	Виявлення фінансових порушень, контроль за витратами, внутрішній аудит процесів
Комунікаційна / Зворотного зв'язку	—	Забезпечення обміну інформацією між підрозділами та керівництвом	Звітність про виробничі показники між відділами, координація з менеджментом і постачальниками
Науково-пізнавальна / Прогностично-аналітична	—	Використання даних для досліджень та вдосконалення виробництва	Вивчення ефективності нових технологій вирощування птиці, оцінка ринкових трендів
Виховна / Соціальна	—	Формування професійної культури та дисципліни персоналу	Стимулювання працівників через бонуси, контроль за дотриманням правил гігієни та обліку, підвищення відповідальності

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором.

Після визначення класичних та сучасних функцій бухгалтерського обліку на підприємствах птахівництва доцільно розглянути їх диференціацію за контекстом використання. У науковій літературі функції обліку часто поділяють на внутрішні та зовнішні, що відображає різні напрями їх застосування та інформаційної цінності. Внутрішні функції реалізуються безпосередньо в межах підприємства через конкретні облікові процедури і орієнтовані на управлінські та виробничі потреби. Вони забезпечують оперативний контроль, планування ресурсів та мотивацію персоналу. Зовнішні функції пов'язані з комунікацією підприємства з іншими економічними та правовими суб'єктами — державними органами, інвесторами, контрагентами та ринком загалом. Вони формують зовнішню звітність, дозволяють проводити оцінку ефективності та здійснювати науково-пізнавальні дослідження. Враховуючи означене, Табл. 3 демонструє, як функції бухгалтерського обліку реалізуються у внутрішньому та зовнішньому контексті для підприємств птахівництва.

Більшість функцій бухгалтерського обліку виконуються як у внутрішньому, так і у зовнішньому контексті. Так, інформаційна та контрольна функції є універсальними, вони забезпечують оперативне управління підприємством та формують достовірну звітність для зовнішніх користувачів. Функції, орієнтовані на внутрішнє управління, такі як планова, прогностична та соціальна, дозволяють підприємствам ефективно планувати ресурси, прогнозувати виробничі результати та формувати корпоративну культуру персоналу. Зовнішні функції, зокрема науково-пізнавальна та оцінна, спрямовані на взаємодію підприємства з ринком і державними органами, а також на підвищення

прозорості та ефективності виробничих процесів.

Отже, поділ функцій на внутрішні та зовнішні підкреслює їх комплексний характер та багаторівневу роль бухгалтерського обліку в управлінні підприємствами птахівництва, поєднуючи контроль, планування, аналітику та підтримку стратегічних рішень.

Функції бухгалтерського обліку не існують ізольовано; вони інтегровані в загальну систему управління підприємством і безпосередньо впливають на прийняття оперативних і стратегічних рішень. Кожна функція виконує специфічну роль, а їх поєднання забезпечує комплексне управлінське та аналітичне забезпечення діяльності підприємства птахівництва.

Наприклад, інформаційна функція є основою для управлінської та аналітичної діяльності, оскільки забезпечує керівництво достовірними даними про наявність і рух біологічних активів, обсяги виробництва, запаси кормів та готової продукції. На її основі формуються внутрішні звіти, що слугують базою для прийняття оперативних рішень та аналізу ефективності окремих виробничих ліній. Контрольна функція дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів, запобігти перевитратам та порушенням у виробничих процесах. Вона реалізується через внутрішній аудит, порівняння планових і фактичних показників, контроль за використанням кормів, медикаментів та робочої сили, що є критично важливим для оптимізації витрат і підвищення продуктивності. Прогностична та планова функції забезпечують стратегічне планування та прогнозування фінансових і виробничих результатів. На їх основі формуються плани закупівлі кормів і медикаментів, визначаються обсяги вирощування птиці та прогнозуються прибутки від реалі-

Таблиця 3. Внутрішні та зовнішні функції бухгалтерського обліку в контексті галузі птахівництва

Функції	Внутрішні	Зовнішні	Приклад для підприємств птахівництва
Інформаційна	+	+	Формування звітності для керівництва і податкової
Контрольна	+	+	Внутрішній аудит виробництва та фінансів
Планова	+	—	Складання плану закупівлі кормів
Прогностична	+	+	Прогноз обсягів виробництва яєць та м'яса
Оціночна	+	+	Оцінка ефективності виробничих ліній
Науково-пізнавальна	—	+	Дослідження ринку птиці для експорту
Соціальна/Виховна	+	—	Виховання відповідального ставлення працівників

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором.

Таблиця 4. Функції обліку та їх вплив на управлінські процеси

Функція обліку	Управлінський процес	Конкретні дії на підприємстві птахівництва	Показники ефективності / KPI
Інформаційна	Прийняття оперативних рішень	Облік кількості птиці, кормів, яєць; формування внутрішньої звітності	Точність даних, термін подання звітів
Контрольна	Внутрішній аудит та контроль витрат	Контроль фактичного використання кормів, медикаментів; перевірка виконання плану	% відхилень план/факт, кількість порушень
Аналітична	Оцінка ефективності виробництва	Аналіз собівартості продукції, ефективності технологічних ліній	Собівартість 1 кг м'яса/одиноці продукції, ROI підрозділів
Планова	Планування виробництва	Формування плану закупівлі кормів, визначення обсягів вирощування птиці	Виконання плану закупівель, точність плану поголів'я
Прогностична	Прогнозування фінансових результатів	Прогноз прибутку від продажу продукції та обсягів яєць	Відхилення факту від прогнозу, % точності прогнозу
Оціночна	Оцінка активів та ресурсів	Вартість біологічних активів, запасів кормів	Балансова вартість активів, рентабельність підрозділів
Захисна	Мінімізація ризиків	Виявлення шахрайства, внутрішній аудит, контроль фінансових потоків	Кількість усунених порушень, рівень ризиків
Соціальна / Виховна	Мотивація та управління персоналом	Стимулювання працівників через бонуси, контроль дотримання правил	Показники дисципліни, рівень мотивації персоналу

Джерело: систематизовано, узагальнено та згруповано автором.

зації продукції. Реалізація цих функцій дозволяє підприємству адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури та економічних умов.

Таким чином, взаємодія всіх функцій бухгалтерського обліку формує комплексну інформаційно-аналітичну систему, яка забезпечує ефективне управління, контроль, оцінку та прогнозування виробничо-фінансових процесів на підприємствах галузі птахівництва. Їх інтегроване застосування дозволяє керівництву приймати обґрунтовані управлінські рішення та підвищувати загальну ефективність діяльності підприємства (Табл. 4).

Отже, взаємодія всіх функцій бухгалтерського обліку формує інтегровану систему підтримки управління, яка забезпечує планування, контроль, оцінку, прогнозування і мотивацію персоналу, підвищуючи ефективність підприємств галузі птахівництва.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Аналіз наукових підходів до визначення функцій бухгалтерського обліку показав, що поряд із традиційними функціями, інформаційною, контрольною та аналітичною, сучасна система обліку дедалі більше інтегрується у процеси стратегічного та оперативного уп-

равління. Це зумовлює розширення функціонального призначення обліку за рахунок управлінської, планової, прогностичної, оціночної, соціальної та захисної функцій. Їх поєднання формує цілісну інформаційно-аналітичну систему, яка забезпечує ефективний контроль за використанням ресурсів, підтримку управлінських рішень, прогнозування результатів діяльності та мінімізацію економічних ризиків.

Отже, бухгалтерський облік у галузі птахівництва слід розглядати як інтегровану систему управлінського забезпечення, що поєднує облікові, аналітичні та контрольні механізми. Його ефективне функціонування створює інформаційну основу для підвищення результативності виробництва, оптимізації витрат, забезпечення прозорості господарської діяльності та зміцнення конкурентоспроможності підприємств птахівничої галузі.

Перспективи подальших розвідок пов'язані з удосконаленням обліку біологічних активів, впровадженням цифрових систем, розвитком аналітичних і прогностичних моделей, адаптацією галузевих стандартів, а також дослідженням соціальної та екологічної складових для підвищення ефективності управління підприємствами.

Література:

1. Базиволяк С. М., Прокопенко Н. П., Мельник В. В. Функціонування птахівництва за воєнного стану в Україні. Сучасне птахівництво. 2023. № 3—4 (244—245). С. 6—15.
2. Білоусько В. С., Беленкова М. І. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. К.: Алерта, 2010. 402 с.
3. Гуцайлюк З. В., Мачуга Р. І. Інформаційна система бухгалтерського обліку в управлінні промисловим підприємством: рівні формування та напрямки використання. Вісник ЖДТУ. 2010. № 3. С. 70—74.
4. Ждан В. І., Хаустова Є. Б., Колос І. В., Бондаренко О. С. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
5. Жук В. М. Розвиток функцій бухгалтерського обліку. Економіка АПК. 2016. № 6. С. 71—76.
6. Малюга Н. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в Україні: теоретико-методологічні основи: наук. доп. за дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора екон. наук: спеціальність 08.06.04 "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит". Житомир: ЖДТУ, 2006. 84 с.
7. Проданчук М. Розвиток функцій бухгалтерського обліку в управлінні бізнесом. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2019. № 3. С. 111—125.
8. Прокопишин О. С. Стратегічні напрями розвитку птахівництва. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 5 (22). С. 131—135.
9. Пушкар М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): монографія. Тернопіль: Економічна думка, 1999. 424 с.
10. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 3-тє вид. перероб і доп. К.: КНЕУ, 2000. 578 с.
11. Сук П. Л. Облік виробництва і реалізації продукції в сільськогосподарських підприємствах: методологія і практика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук: спец. 08.00.09 "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)". Тернопіль, 2009. 45 с.
12. Хомин П. Я. Некономічність обліку і контролю — домінанта часу?! Вісник Національного університету "Львівська Політехніка". 2012. № 721. С. 245—249.

References:

1. Bazivolyak, S. M., Prokopenko, N. P. and Melnyk, V. V. (2023), "The functioning of poultry farming during martial law in Ukraine", *Suchasne ptakhivnytstvo*, vol. 3—4 (244—245), pp. 6—15.
2. Bilousko, V. S. and Belenkova, M. I. (2010), *Teoriia bukhholders'koho obliku* [Theory of Accounting], Alert, Kyiv, Ukraine.
3. Gutsayluk, Z. V. and Machuga, R. I. (2010) "Information system of accounting in industrial enterprise management: levels of formation and directions of use", *Visnyk ZhDTU*, vol. 3, pp. 70—74.
4. Zhdan, V. I., Khaustova, E. B., Kolos, I. V. and Bondarenko, O. S. (2006), *Teoriia bukhholders'koho obliku* [Theory of Accounting], Educational Literature Center, Kyiv, Ukraine.
5. Zhuk, V. M. (2016), "Development of accounting functions", *Ekonomika APK*, vol. 6, pp. 71—76.
6. Maluga, N. M. (2006), "Concept of accounting development in Ukraine: theoretical and methodological foundations", *Abstract of Doctor dissertation, Accounting, analysis, and auditing, Zhitomir Railway Transport University, Zhitomir, Ukraine*.
7. Prodanchuk, M. (2019), "Development of accounting functions in business management", *Visnyk Ternopil's'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, vol. 3, pp. 111—125.
8. Prokopyshyn, O. S. (2019), "Strategic directions for the development of poultry farming", *Shkhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, vol. 5 (22), pp. 131—135.
9. Pushkar, M. S. (1999), *Tendentsii ta zakonirnosti rozvytku bukhholders'koho obliku v Ukraini (teoretyko-metodolohichni aspekty)* [Trends and patterns in the development of accounting in Ukraine (theoretical and methodological aspects)], *Economic Thought, Ternopil, Ukraine*.
10. Sopko, V. V. (2000), *Bukhhalters'kyj oblik* [Accounting], KNEU, Kyiv, Ukraine.
11. Suk, P. L. (2009), "Accounting for production and sales of products in agricultural enterprises: methodology and practice", *Doctor Thesis, Accounting, analysis, and auditing, Ternopil, Ukraine*.
12. Khomyn, P. Ya. (2012), "Inefficiency of accounting and control — the dominant feature of our time?!", *Visnyk Natsional'noho universytetu "L'viv's'ka Politekhnik"*, vol. 721, pp. 245—249.

Отримано редакцією журналу / Received: 11.03.26

Процеженовано / Revised: 24.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 09.04.26

